

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 43.

15. Kwietnia 1822.

Wiadomości krajowe.

Dokończenie Okólnika względem postępowania i wyrokowania w zarzutach nieprzyzwoitego Sądu.

§. 4. Rekurs od rezolucyi takowej, tylko w osm dni, a w sprawach u Sądów handlowych i wexlowych toczących się, tylko w ciągu trzech dni założony być może.

Takowy Rekurs podany być ma do pierwszej Instancji, która go niezwłocznie Sądowi Appellacyjnemu przełoży, lub gdyby podany był po upływie ustanowionego terminu, takowy całkiem nie przysmie.

Te same przepisy służą do skarg przeciwko rezolucyi Appellacyjney w przypadku następnicy odmiany rezolucyi Sądu pierwszej Instancji. Rekurs podany być ma do pierwszej Instancji a od tęg Sądowi Appellacyjnemu przesłany będzie, aby najwyższemu Sądowi sprawiedliwości przełożonym został.

§. 5. Przed upływem terminu do założenia rekursu ustanowionego, lub przed rozprzysgnięciem rzeczywiście zanesionej skargi, główna sprawa rozpoznawana być nie może.

§. 6. Jeżeli Sędzia zarzut o nieprzyzwoitość Sądu odrzuci, natenczas termin do podania odpowiedzi w sprawie głównej, jeżeli ta już pierw w piśmie wytoczoną została, rachuje się pozwanemu od dnia, w którym rezolucya odmawiająca prawomocną została. W przypadku, gdzieby pozwany nie miał jeszcze nakazanego sobie podania odpowiedzi pisemnej, powin Sędzia, iak tylko rezolucya prawomocną zostanie, nowy termin do rozprawy głównej sprawy nakazać.

§. 7. Wydane tu przepisy służą i w tym przypadku, gdy w Sądach pierwszej Instancji, którym zwyczajne sądownictwo cywilne i Jurisdikcyia w sprawach handlowych i wexlowych razem są powierzone, zachodzi pytanie, czyli wytoczoną sprawę, iako zwyczajny Sąd cywilny, lub iako Sąd handlowy i wexlowy, rozpoznawać i rozstrzygać mają, daczego strony w podaniach do takowych Sądów zawsze dokła-

dać mają na wierzchu tychże, napis: »w sprawach cywilnych« lub: »w sprawach handlowych i wexlowych.«

Ta najwyższa uchwała, stosownie do Dekretu wysokiej Kancelaryi nadwornej z dnia 13. Lutego r. b. do liczby 3652/268 dla powszechny wiadomości i zachowania podaje się.

We Lwowie d. 5. Marca 1822.

(Podpisy).

Do uposażenia trywialnej szkoły w Kozowy, zapewnił Urodzony Marcin Morawski dziedzic Uwsia płacić corocznie 25 ZR. W.W. — Rząd krajowy podaje z ukontentowaniem ten czyn powszechnie pożyteczny, do wiadomości publicznej.

Z Wiednia d. 4. Kwietnia: — Dnia 3. Kwietnia średnia cena obligacyi długu Stanu 5 procentowych była w Wiedniu 74 5/16. Obligacyi na pożyczkę do wygrania z r. 1820 za 100 ZR. M. K. tudzież Obligacyi na pożyczkę do wygrania z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 93. Certyfikatów na pożyczkę z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 93 5/8. — Kurs na Augsburg za 100 ZR. Kurrant, 99 ZR. Uso. — Moneta konwencyjna 250. — Akcyie bankowe iedna po 66 4/5 M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Z Londynu d. 18. Marca. — Według wiadomości odebranych z Ameryki południowej, Puerto-Cabello znajduje się jeszcze w mocy wojsk Królewskich. — Siedziba Kolumbijskiego Rządu przeniesioną została do Santa-Fe, ponieważ to miasto prawie w środku prowincyi tęg Rzeczpospolitej leży, póki właściwa Stolica pod nazwiskiem Bolivar wystawioną nie zostanie. — Coro dostało się na nowo w moc wojska Królewskiego.

Wyspa St. Domingo.

Prezydent Boyer ruszył d. 27. Stycznia z gwardyją swoją z Port-au-Prince, i d.

a. Lutego wszedł do miasta St. Domingo, które się mu bez wystrzału poddało. Poprzedzającego dnia wyszło z Port-au-Prince 13,000 piechoty i 1400 dla załogi części Hiszpańskiej wyspy St. Domingo.

Portugalia, Brazylia i Algarbia.

Z Lizbony d. 28. Lutego. — Dzień onegdajszymi obchodzono tu z powszechną radością, jako rocznicę, kiedy Król w roku zeszłym zaprzysiął Konstytucyją, Liczna Deputacyja Stanów udała się do Monarchy, a Prezes iey oświadczył w przemowie: »Tym tylko sposobem, Najjaśniejszy Panie, Trony nabieraiać statości. Nieczego się W. K. Mość nie lękaasz, bo Cię tarcza miłości narodu zastania. Szczęśliwy Monarcha, który się umiał stać godnym takiego narodu; szczęśliwy naród, który otrzymał Króla, pomagającego mu do iego odrodzenia się. — uż świątynia sławy otwarta jest dla W. K. Mości; będziesz w nięj iaśniał na czele wspianego pocztu Twoich potomków. Przyjdzie czas, kiedy W. K. Mość odbierzesz nagrodę dzieła Twoiego, tak iak dziś odbierasz życzenia całego narodu.« — Odpowiedział Król: »Z wielką radością przyjmuję życzenia, które W. Panowie składacie mi imieniem zgromadzonych Reprezentantów narodu. Szczęśliwy dzień dzisiejszy wzbudza w sercu moim słodkie wspomnienie tego dnia, w którym zaprzysięgając Konstytucyją przez Stany w Lizbonie uchwaloną, uprzętnąłem wszystkie trudności, i położyłem pieczęć pojednania, mającego wiecznie połączyć Portugalczyków, w czterech częściach świata rozproszonych. Zaufany w patriotycznych uczuciach moich i w charakterze Portugalczyków, przewidziałem szczerą i otwartą jedność i zgodę Reprezentantów narodu; wszyscy bowiem są Portugalczykami i rzecz idzie o odrodzenie oyczyzny. Skutek zupełnie odpowiedział nadzieiom moim i zaufaniu narodu. Winszuję sobie, a szczególnie winszuję W. Panom, iż tak dobra zgoda panuje między władzami; iż jedność uczuć zamytnie wszystkich Reprezentantów połączonych Królestw; iż mądrość i patriotyzm prowadzi Stany w tym ważnym dziele naszego politycznego odrodzenia się i przysposabia pomyślność i sławę narodu Portugalskiego.«

Z Rio-Janciro d. 19. Stycznia. — Wojsko Portugalskie ma być wysłane ztąd i Fernambuco do Lizbony. Zwolane zgromadzenie prawodawcze prosiło Królewica Następce Tronu, aby tu pozostał, co przyrzekł. Miało być przez 3 wieczory oświecone. 2000 wojska Portugalskiego osadziło warowny zamek,

górnicy nad pałacem Królewskim. Zebrało się zaraz wojsko Brazylijskie. Rozpoczęto układy; Portugalczyków przeprowadzono na drugą stronę zatoki, gdzie czekaia statki przewozowych z oyczyzny swojej. Toż samo stało się w Fernambuco. Junta postanowiła, iż bytność wojska Portugalskiego nie jest potrzebną i kazała mu wsiadać na okręty,

Hiszpania.

Z Madrytu d. 8. Marca. — Członkowie Stanów odstąpili także czwartey części pensyi swojej na potrzeby krajowe. Podług budżetu podanego przez Ministra skarbu, wydatki wynosia 861 milionów 591,645 realów, a dochody 664 milionów 162,913; brakuje więc 197 milionów 428,732 realów. Słychać, iż Stany zajmą się wnioskami: aby municypalność podawała kandydatów na urzędy mieyskie, aby żaden urzędnik cywilny lub wojskowy nie mógł być inaczej oddalonym chyba na mocy wyroku właściwey władzy, aby liczbę urzędników zmniejszono, aby zniesiono majoraty i t. d.

Teraźniejszy Minister interesów zagranicznych Martinez de la Rosa, został w roku 1814 skazany na wygnanie do pewney twierdzy przy brzegach Afryki. Wielkie talenty iego sprawiły, iż wkrótce wszedł znowu w polityczny zawód. Sądzą niektórzy, iż długi czas był narzędziem Hrabiego Torreno.

Donoszą z Vittoria, iż niedawno znaleziono na polu wsi Quintanar martwe ciało Merina, dowódcy powstańców. Zdaie się, iż ten, w którego domu umarł, zanioś go tam, aby się uwolnił od odpowiedzialności.

Zasły niedawno rozruchy w Barcelonie. Groby 20,000 ofiar grassniacę w tym mieście żółtej gorączki, skropione zostały krwią mieszkańców, którzy tę klęskę przeżyli. Szczęściem pohamowano burzycieli. Przyczyną rozruchu było nieposłuszeństwo oddalonego wojska Oficera, za którym się stronnicy iego uili. Musiano przeczytać prawo o buncie. Rękawica wystrzałów z dział, nabitych kartaczami, przywróciła spokójność.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Z Londynu d. 22. Marca. — W Izbie Wyższej Xiąże Devonshire i Margrabia Landsdown podali petycyie Irlandczyków o zniesienie dziesięciny, oświadcziac, iż przeto uspokoi się burzliwy duch mieszkańców. Zaprzyrzekł temu Lord Liverpool. Wspomniany Xiąże ma znaczne dobra w Irlandyi i obiecał w nich znieść dziesięcinę. — Lord King zapowiedział, iż poda wniosek o zmniejszenie wydatków na listę cywilną. Na żądanie udzie-

lono mu rachunki wydatków na poselstwa i inne przedmioty, w których radzić będzie oszczędność.

W Izbie Niższej na posiedzeniu z d. 19. Marca Lord Normandy radził znieść urząd Wice - Jeneralnego Pocztmistrza z pensją 2500 funtów szterlingów (100,000 Złt. pol.). Twierdził, iż nieczynny ten urząd oddany znabomitemu mężowi, równie jak inne podobne służy tylko do ziednania Rządowi większego wpływu. — P. Robinson utrzymywał, iż prawy wpływ Rządu powinien być ile możności powiększanym, iż trzeba temu zaradzić; iż podług zdania Pana Burke, Korona powinna mieć pewną liczbę nieczynnych urzędów do rozdania i tym sposobem utrzymać równowagę; iż inaczej Rząd upadnie; iż takiego wpływu nie można nazwać przekupstwem. — P. Mackintosh mówił, iż Rząd władający 60 millionami funtów szterlingów dochodu królewskiego, 70 tysięcznym wojskiem, liczną flotą i 35 Wielkorszadzami w Indyiach, nie potrzebuje kupować kresiek w Parlamencie, i że takie usiłowanie jest dowodem złego sumnienia. Margrabia Londonderry (Lord Castlereagh) oświadczył, iż urząd Wice - Jeneralnego Pocztmistrza jest potrzebnym i że bez niego obyć się nie można. — Odpowiedział mu Pan Calcraft, iż Lord Cathcart piastował go dwa lata; a przez cały ten czas był Postronem w Brukseli; dosyć więc jednego Jeneralnego Pocztmistrza. Nadaremnie powiedział mu Margrabia, iż sam także był długo nieobecny w kraju, gdy jako Minister bawił w Wiedniu. Akwisgranie i t. d. Pan Calcraft twierdził, iż urząd i interessa wymagały nieobecności jego; iż że tego nie można zastosować do Wice-Pocztmistrza, który na miejscu urzędować powinien. Po długich nareszcie porach odrzucono wniosek Lorda Normandy większością 184 kresiek przeciwko 159, co wspomniany Lord nazwał tryumfem strony opozycyjnej, i wniosek swój w odmiennym sposobie podać przyrzekł.

Na posiedzeniu z d. 20. z. m. Kommissya zdała sprawę o zmniejszeniu odpłaty od słodu. Jesliby piwowarowie, którzy ztąd korzystają, nie chcieli zniżyć ceny piwa, w tym razie nałożony będzie stosowny podatek na browary. Po żwawych sporach uchwalono żądane pieniądze na wojsko i potęgę morską. P. Hume, według zwyczaju swego radził oszczędność i chciał, aby liczbę Kommissarzy żywności zmniejszono z 7 na 3; oświadczył, iż hanbą jest Parlamentu oddalać 41 pracujących podwładnych urzędników a utrzymywać tych,

którzy, jak wiadomo, nie przez 10 lat nierobili. Wniosek jego większością 66 kresiek przeciwko 30 odrzucono. Gdy szło o płacę audytorom wojskowym, utrzymali się podobnie Ministrowie znaczną większością kresiek. — P. Curwen radził powiększyć cło od wprowadzanego toiu Rossyjskiego; lecz wniosek jego odrzucono. — Lord Normandy chce znówu podać wniosek swój względem zniesienia urzędu Wice - Jeneralnego Pocztmistrza, a to w sposobie adresu do Króla. — P. Beaumont ma żądać zniesienia opłaty od skór.

Petycyja 826 mieszkańców w Newcastle o przyzwoltsze obchodzenie się z P. Hunt w więzieniu, podana przez Pana Lambton, sprawiła wielkie spory. Oświadczone między innymi, iż Hunt powstawał tylko przeciw uznaniemu przekupstwa, i jakie panuje w Parlamencie, i że to cała jego wina, iż chciał Izbę Niższą uczynić godniejszą szacunku.

Tuteysi kupcy zbożowi podali prośbę, aby w przypadku otworzenia portów Angielskich dla zboża zagranicznego, Rząd pozwolił im nayıpierw srowadzić na targ zboże zagraniczne, będące już na składach.

Podług wiadomości z Irlandyi, ustały tam nieco okrucieństwa; powstańcy bowiem przestają na zabieraniu broni i potrzeb wojennych. W gorzystych okolicach Kerry przymusił włościan do naprawy gościńców, aby Jenerał Rock mógł wygodnie ciągnąć z wojskiem swoim.

Lord Prezydent miasta zwołał na dzień 24. z. m. Radę gminną, aby się zastanowiła nad upadkiem kraju i obmyśliła sposoby przywiedzenia reformy Parlamentu do skutku. — Wspomniona Rada zganila Panu Curtis, że w Izbie Niższej za nadto chwalił Ministrów.

Francya.

Z Paryża d. 19. Marca. — Rozpoczynieniem Królewskim, pozwolono sześciu Hiszpańskim Kieżom, którzy wyszedłszy z kraju swojego, sprawnią w sześciu kościołach służbę Bożą, aby we Francyi osiedli i starali się o pozyskanie także praw obywatelstwa.

W Tuluzie kilku uczniów dopuściło się zdrażności na przechadzce. Nie chcieli razem z innymi wrócić o wyznaczony godzinie do domu; wracając w nocy zastali brany miasta zamknięte, i naczelnemu Inspektorowi okna potłukli. Przybyła policya, a gdy przejrzałszy ich kieszenie przekonala się, iż nic szkodliwego

